

Győri Ítéltábla
Pf.II.20.362/2011/7.

A Győri Ítéltábla a dr. Martin Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Torda Csabáné dr. ügyvéd által képviselt alperessel szemben vállalkozói díj és járulékai megfizetése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. június 1. napján kelt 20.P.20.972/2008/65. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 66., 69. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 50.000. (Ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperes megrendelésére a szakmérnök, egyéni vállalkozó felperes tételes költségvetést tartalmazó árajánlatot készített a **helység 1-i ...** hrsz-ú ingatlanon felépítendő raktár és iroda kivitelezésére; amely alapján 2007. június 21. napján az alperes, mint vállalkozó és a perben nem álló **"A"** Kft. mint megrendelő között vállalkozási szerződés jött létre, abban az építési munka díjaként 145.982.718.Ft + (20%) áfa átalányösszeget kikötve. A felperes által készített költségvetésben a fém- és könnyűszerkezetű csarnok részmunkadíja 8.398.661.Ft + áfa (10.078.393.Ft) összegben szerepelt. Az alperes megbízta a felperest az építési munka felelős műszaki vezetői teendői ellátásával is.

A felperes módosított keresetében 12.792.575.Ft + áfa (15.351.090.Ft), valamint annak a 2007. december 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§-ában meghatározott mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest elsődlegesen vállalkozói díj, míg másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén Kereseti érvelése szerint az alperes a felelős műszaki vezetői megbízás mellett megrendelte tőle a csarnoképítés részmunka alvállalkozói feladatai elvégzését szóban, a díjat utólagos tételes felmérésre utalással meghatározva. Alkalmazandó rezsi-díjtételként 1.800.Ft/óra összeget kötöttek ki. A megrendelés alapján a felperes a csarnoképítés munkáinak elvégzésére 2007. szeptember 20. napján (al)vállalkozói szerződést kötött a **"B"** Betéti Társasággal 14.500.000.Ft + áfa irányárat kikötve, a végleges díjra szintén utólagos tételes felmérést meghatározva. A felperes az építési munkát 2007. október 27. napján kezdte meg, annak befejezésére 2007. december 18. napján került sor, amikor a megrendelő műszaki ellenőre teljesítésigazolást is

kiállított. A felperes az általa készített felmérési naplóban a csarnoképítés munkáinak díját 22.896.083.Ft + áfa (27.745.300.Ft) összegben határozta meg, melyről szóló számlát azonban az alperes nem fizette meg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felek között a csarnoképítés munkáira (al)vállalkozói szerződés jött volna létre és azt is, hogy a felperes egyáltalán munkát végzett volna a csarnoképítésnél. Vállalta, hogy a ténylegesen munkát végző alvállalkozónak a reális díjat megfizeti.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* kötelezte az alperest 10.282.765.Ft tőke, valamint annak a 2007. december 29. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére, míg ezen túl a keresetet elutasította. A megyei bíróság a határozat indokolásánál abból indult ki, hogy a felperes a Pp.164.§. (1) bekezdése és 3.§. (3) bekezdése alapján a perben nem tudta bizonyítani, hogy közte és az alperes között (al)vállalkozói szerződés jött volna létre. Legfeljebb arra vonatkozó alperesi megbízás volt igazolt, hogy a felperes a kivitelezés elvégzésére alvállalkozót keressen. A perbeli felek közötti vállalkozási szerződés ráutaló magatartással sem jött létre, mivel nincs arra vonatkozó bizonyíték, hogy a felek a vállalkozói díjban megállapodtak volna. Azt viszont a felperes sikerrel bizonyította, hogy a raktárépület szerkezetállítási szerelési munkáit, tető- és oldalfal panelezési munkáit ő végezte el. A munkavégzés folytán a felperes rovására az alperesnél vagyoni előny keletkezett, melyet az alperes a Ptk.361.§. (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni. A munka tényleges értéke meghatározására az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást folytatott le, a több, egymásnak ellentmondó szakvélemény, illetve magánszakvélemény közül a bíróság "C" szakvéleményét fogadta el, aki a munka reális díját 8.568.971.Ft + áfa összegben állapította meg.

Ez ellen az ítélet ellen az alperes terjesztett elő *fellebbezést* annak részbeni megváltoztatása és az alperest terhelő marasztalási összeg 6.499.378.Ft + 25% áfa, azaz 8.124.223.Ft-ra leszállítása iránt. Jogorvoslati érvelése szerint a felperes megbízás nélküli ügyvivőként kivitelezte a perbeli raktárépületet. A megbízás nélküli ügyvivő (Ptk.484.§.) teljes díjra csak helyénvaló beavatkozás esetén (Ptk.486.§. (2) bekezdés) tarthat igényt, nem helyénvaló beavatkozás esetén viszont költségei megtérítését csak a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint követelheti. (Ptk.486.§. (3) bekezdés) A felperes esetbeli eljárása nem szolgálta az alperes érdekeit és a felperes rovására semmilyen vagyoni előnyhöz nem jutott. Az elsőfokú bíróság ítélete figyelmen kívül hagyta a felperes ajánlati költségvetésében meghatározott azt az összeget, melyhez az alperes a csarnoképítés munkái után a megrendelőjétől jutott. Az alperesnél ezért a gazdagodás fogalmilag kizárt, az legfeljebb az alperes megrendelőjénél jelentkezhetett. A megyei bíróság ítélete azt a logikai hibát tartalmazta, hogy a felperes követelését önmagában, tételes elszámolással határozza meg, figyelmen kívül hagyva az alperes és a megrendelő között létrejött átalánydíjas szerződést. Az átalánydíjas alperesi szerződés csarnoképítés munkanemre költségelt költségvetési tétele, valamint a felperes által végzett munka tételes felmérése szerint meghatározható összeg különbözetét a felperesnek kell viselnie, mivel pontosan tudhatta, hogy milyen összeget határozott meg az alperes ajánlati költségvetésében erre a munkára. Végül rámutatott, hogy a munkavégzés során az elfogadott szakértői vélemény szerint többlet műszaki tartalom nem

jelentkezett, amely indokolná az átalánydíjas szerződésben meghatározott részösszeg változását.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett része helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállást helyesen állapította meg, és helyes volt az abból levont érdemi jogkövetkeztetés is.

A fellebbezési eljárás során a felek között abban már nem volt vita, hogy köztük nem jött létre vállalkozási szerződés (Ptk.205.§. (1) bekezdés, 389.§.), csak abban, hogy az alap nélküli gazdagodás tényállása (Ptk.361.§. (1) bekezdés) szerint mi az a vagyoni előny, amelyet az alperes a felperes részére megtéríteni köteles.

A Ptk.361.§. (1) bekezdésében meghatározott jogviszonyt a vagyoni előny, annak jogcím nélkülsége és más rovására keletkezése, mint jogi tények teremtik meg a vagyoneltolódás nyertesei és elszenvedője között. (EBH 2005/1226.) A fellebbezés érvelése tehát annyiban helyes, hogy a felperes megtérítési igénye a felek között létrejött jogviszony speciális szabályai alapján nem bírálható el az igazolt jogviszony hiánya folytán. A gazdagodónál jelentkező vagyoni előny megtérítésének követelhetősége és a vagyoni előny mértéke szempontjából azonban nincs jelentősége - annak a fellebbezésben kiemelt körülménynek - hogy a felperes eljárása helyénvaló volt-e, avagy sem.

A jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése körében azt kell vizsgálni, hogy milyen értékű a felperes által az alperesnek nyújtott szolgáltatás. Ennek megállapítása során a teljesítés idején kialakult, a kereslet-kínálat által megszabott, szélesebb körben érvényesülő piaci értékviszonyokat kell figyelembe venni. (BH 1996/163. szám) Téves ezért a fellebbezés arra vonatkozó okfejtése, hogy az alperes a felperes rovására semmilyen vagyoni előnyhöz nem jutott. A felperesi szolgáltatás értéke megtérítése hiányában ezzel az értékkel az alperesnél nyilván vagyoni előny keletkezik. Az elsőfokú bíróság által elfogadott, "C" igazságügyi szakértő által készített szakvélemény az említett elvek szerint határozta meg a felperes által kivitelezett munka korabeli díját. A jogalap nélküli gazdagodás szubszidiárius tényállása alapján az alperesnek azt a kiadást kell megtérítenie, amely összegbe a raktárépület a munka elvégzésének idején, bármely más vállalkozóval történő kivitelezése esetén került volna. Ezért nincs jelentősége, hogy az alperes és megrendelője között létrejött vállalkozási szerződésben az átalánydíj kialakításánál a felperes által végzett munkára az alperes milyen összegű ajánlatot tett.

Csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy az alperes fellebbezésével szemben a perbeli munka költségvetési főösszesítője alapján (17/F/2) a csarnoképítés költségvetése nem (nettó) 6.499.378.Ft, hanem 8.398.661.Ft volt. (zsámozás- és állványozási munkák, fém- és

könnyűszerkezet, szekcionált kapuk és 2% tartalékkeret - 62. sorszám alatti szakvélemény 6-7. oldal)

Ezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78.§. (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült, lerótt fellebbezési illetékből és az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. A felperes ez utóbbi költségét az áfa nélkül meghatározott 50.000.Ft-ban állapította meg az ítélőtábla. (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§. (5)-(6) bekezdés)

G y ő r , 2012. február 1.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: